

15.6.2017

ASIA Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta

HANKKEESTA VASTAAVA

Redstone AERO Oy
1888263-8
Kallvikinniementie 19
00980 HELSINKI

HANKE, JOTA PÄÄTÖS KOSKEE

Redstone AERO Oy suunnittelee lentopaikan rakentamista Pyhtään kuntaan Itäkirkonkylään Hevossuolle Kirkkotien länsipuoleiseen maastoon. YVA päätös koskee 1800 metrin pituisen kestopäällysteisen kiitoradan ja siihen liittyvien oheistoimintojen toteuttamista. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan 1200 metriä pitkä sorapintainen kiitotie, jota on myöhemmin mahdollisuus jatkaa 1800 metrin pituiseksi tai päällystää asvaltilla.

Hankkeen kuvaus

Pyhtään lentopaikka on ilmailualan toimijoiden tarpeista syntynyt hanke. Malmin lentokenttä on lopettamisuhan alla ja Etelä-Suomen alueen nykyisillä lentopaikoilla on heikot edellytykset harjoittaa ammattimaista yleisilmailutoimintaa, puuttuvan infrastruktuurin, kentän omistussuhteiden, lentoteknisen varustelun tai sijainnin vuoksi. Yleisilmailukoneiden operointi on usein hankalaa tai mahdotonta Finavian lentoasemilla raskaan liikenteen joukossa. Suuri osa kalustosta edellyttää säilytystä lämpimässä hangaarissa. Myös huoltotoiminta tehdään lentokonehalleissa. Sopivia tiloja nykyisillä lentopaikoilla, pääkaupunkiseudun vaikutuspiirissä on vähän. Koko Suomen yleisilmailuoperaatioista noin 44 % on suoritettu Malmin lentoasemalta. Tästä toiminnasta ja muualta osan arvioidaan siirtyvän käyttämään Pyhtään lentopaikkaa siten, että toiminnan määräksi muodostuu noin 5-10 % Malmin toimintamäärästä. Lentojen määräksi arvioidaan Pyhtäällä 2000-4000 operaatiota vuodessa. Suurin muuttuja toimintamäärässä on lentopaikalla mahdollisesti tapahtuva lentokoulutus. Tämä tapahtuu pääosin pienillä ja hiljaisilla ilma-aluksilla. Ammattikäytössä olevilla ilma-aluksilla liikkuminen on lähinnä lähtöjä jonkekin tai paluita työtehtävästä. Lentoonlähtö tehdään 75-100 % moottoritieholla. Toiminta jakaantuu ympärivuotisesti ja ammattimaisen toiminnan osalta painottuu arkipäiviin. Lentotoimintaa harjoitetaan pääsääntöisesti klo 7-22 välisenä aikana. Satunnaisesti voi lentoonlähtöjä ja laskuja olla klo 22-07 välisenä aikana. Kentälle sijoittuu monipuolisesti erilaisia ilma-aluksia ilmapalloista, purjelentokoneista ja kevytlentokoneista museokoneisiin ja potkuriturbiinikoneisiin. Kentälle ei ole tulossa reittiliikennettä tai liikennekoneita. Kiinteistölle tasoitetaan

noin 1200 metriä pitkä sorapintainen kiitotie, jota on myöhemmin mahdollisuus jatkaa 1800 metrin pituiseksi tai päällystää asfaltilla. Kiitotien sivuun sen itäpuolelle tasoitetaan ilma-alusten pysäköintialue. Tasoittaminen tapahtuu poistamalla päätehakkua-alueelta kannot ja pintamaa. Suurin osa maastosta on hiekka- ja sorapohjaista. Korkeuserot alueella ovat pienet. Lentopaikka tulee palvelemaan laaja-alaisesti yleisilmailua. Lentopaikalle sijoittuvien ilmailuyritysten ja yksityisten tahojen käyttämiä lentokoneita säilytetään niitä varten rakennetuissa lentokonesuojissa. Tiloissa voidaan tehdä myös ilma-alusten huoltoja.

Toimintaa varten kentän ylläpitäjä julkaisee ilmailijoille kentän operointiohjeet, jotka sisältävät mm tiedot laskeutumisreiteistä. Idän ja lännen suunnasta saapuvat pyritään ohjaamaan saapumaan E18 –moottoritien päällä. Lentomenetelmät, kuten kentän lähistölle muodostuva laskukierros määritellään siten, että toiminnasta aiheutuva häiriö jää mahdollisimman vähäiseksi. Laskukierroskuviot eivät ulotu Purolan tai Pyhtään kirkonkylän taajamien päälle.

Hankkeen sijainti

Hanke sijaitsee Pyhtään kunnassa Itäkirkonkylässä Hevossuolla Kirkkotien länsipuolella. Yhtiö omistaa 93 hehtaarin suuruisen kiinteistön, jonka alueelle lentopaikka sijoittuu. Lentopaikka suojasektoreineen sijoittuu noin 20 hehtaarin alueelle kiinteistön keskivaiheille.

Hankkeen aikataulu

Yhtiön on hakenut lentopaikalle ilmailulain mukaista rakentamislupaa ja ympäristölupahakemus on luonnosvaiheessa.

Hankealueen kaavoitus ja muu maankäyttö

Redstone AERO Oy on hankkinut hallintaansa 93 hehtaarin suuruisen kiinteistön, jonka alueelle lentopaikka sijoittuu. Lentopaikka suojasektoreineen sijoittuu noin 20 hehtaarin alueelle kiinteistön keskivaiheille. Kiinteistö ja sen ympäristö ovat asumaton ja kaavoittamatonta maa- ja metsätalousaluetta. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin kilometrin päässä kiitoradasta.

Pyhtään kunta on 28.11.2011 päättänyt tuulivoimayleiskaavojen laatimisesta samalle alueelle. Yleiskaavoitus ei ole kuitenkaan edennyt, koska tuulivoimarakentamisen edellytykset ovat poistuneet. Korkein hallinto-oikeus on kumonnut näitä alueita koskevat tuulivoimamerkinnot maakuntakaavasta. Maakuntakaavassa ei ole suunniteltu aluetta koskevia merkintöjä. Pyhtään kunnanhallituksen päätöstä lentopaikka-alueen yleiskaavoittamisesta ei ole kumottu.

Hankealueen luonnonympäristö ja Natura 2000 verkoston kohteet

Alue on metsätalousskäytössä eikä siellä selvitysten perusteella ole erityisiä luontoarvoja. Suunniteltu lentopaikka sijaitsee 1-2 km koilliseen Natura 2000 –verkostoon kuuluvasta Santaniemenselkä-Työslahden alueesta FI0416007 (lintudirektiivin mukainen SPA-alue) ja Kymijoen alueesta FI0401001 (luontodirektiivin mukainen SAC-alue) sekä Strukan METSO –nimisestä luonnonsuojelualueesta. Lentopaikan vaikutuksia Natura-alueisiin ja muihin luontoarvoihin on tarkasteltu FCG:n raportissa Pyhtään lentopaikka: vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luontoarvoihin sekä pohjaveen (28.5.2017).

Pyhtään alueella on tiedossa useita suurten petolintujen (kalasääski, haarahaukka ja merikotka) pesäpaikkoja, joista lähimmät sijoittuvat noin 2-3 kilometrin etäisyydelle lentopaikasta. Kiitoradan itäpuolella sijaitsee Korkiaharju A ja Korkiaharju B pohjavesialueet. Suunniteltu kiitorata sivuaa pohjavesialuetta ja on osittain Korkiaharjun vedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä.

Hankkeen aiheuttamat päästöt ja vaikutus ympäristöön

Hankkeen meluvaikutuksia on tutkittu lentotoiminnan äänitasomallinnusten avulla. Selvityksen tulokset on koottu erilliseen raporttiin, Pyhtään äänitasomallinnus 14.4.2017 (Windcraft Oy).

Tyypillisen yleisilmailukoneen nousu yleisen minimilentokorkeuden yläpuolelle kestää noin 0,5-1 minuuttia. Maasta kuunneltuna lentävän ilma-aluksen ääni myös etäännyty nopeasti koneen ohitettua kuulijan. Merkittävin hetkellinen äänitaso muodostuu koneen potkurilinjan jatkeelle. Lentoonlähdon ääni rajautuu pääasiassa kiinteistön omalle alueelle. Alkunousu tapahtuu kiitotien suuntaisesti, jonka jälkeen normaalisti kaarretaan vasemmalle moottoritien suuntaan. Pääasialliset lähtö- ja tuloreitit mukailvat E18-moottoritien linjausta. Ilmailumääräysten mukainen minimilentokorkeus saavutetaan noin 30-60 sekunnin kuluessa. Matkana se tarkoittaa noin 1 kilometriä irtoamiskohdasta, eli pääsääntöisesti nousu tapahtuu kenttäkiinteistön päällä. Kiinteistörajoiden ulkopuolella lento tapahtuu valtakunnallisten minimilentokorkeuksien yläpuolella. Toiminnan päästöt muodostuvat pääosin äänestä, jonka tasoa on arvioitu äänitasomallinnuksella. Mallinnuksessa toiminnan äänitasoa haarukoitiin erilaisilla lentomäärillä ja -profiileilla. Kentän toimintamäärä on rajattu äänitasomallinnuksen tulosten mukaisesti huomattavasti Valtioneuvoston määrittämien sallittujen melutason ohjearvojen alapuolelle.

Kevyillä yleisilmailukoneilla lennettäessä ei synny laajoja ylikunnallisia melualueita lähtö- ja tuloreittien ympärille kuten raskaassa reittiliikenteessä. Liikenne on pienimuotoista ja häiriö satunnaista lentojen suuntautuessa eri suuntiin. Vertailun vuoksi, esimerkiksi Karhulassa on vaikea havaita noin 6 kilometrin päässä olevan Kymen lentokentän liikennettä. Liikkuminen Kymenlaakson ja Pyhtään yläpuolisessa ilmatilassa on ilmailusäännöstöä ja minimikorkeuksia noudattaen sallittua lentää ilman eri lupaa. Ilmassa on jo nyt päivittäistä kevyttä ja raskasta ilmaliikennettä.

Hankkeen vaikutukset luontoarvoihin ja pohjaveteen on selvitetty erillisraportissa: Pyhtään lentopaikka, Vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luontoarvoihin sekä pohjaveteen (FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy 28.5.2017). Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia suunnittelualan ja sitä ympäröivien alueiden luontoarvoihin, pohjaveteen eikä Natura-alueiden suojeluperusteena olevaan linnustoon.

ASIAN KÄSITTELY

Vireilletulo

Pyhtään kunnan jäsen pyysi 11.5.2017 lähettämällä kirjeellä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta arvioimaan, edellyttääkö Redstone AERO Oy:n Pyhtään lentopaikkahanke YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Kuuleminen

Hankkeesta vastaava Redstone AERO Oy:tä kuultiin 17.5.2017 Kotkan kaupungin ympäristökeskuksessa pidetyssä neuvottelussa. Yhteysviranomaisen järjesti keskeisille viranomaisille Pyhtään kunnalle, Kymenlaakson liitolle ja Kotkan kaupungin ympäristökeskukselle YVA-lain 6§:n mukaisen neuvottelun 29.5.2017. Neuvottelussa käytiin läpi lentopaikkahanketta koskevat lähtötiedot ja käytiin keskustelua ympäristölupahakemuksluonnokseen liittyvistä Kotkan ympäristökeskukselle toimitetuista selvityksistä (mm. äänitasomallinnus ja luontoselvitykset) sekä YVA-lainsäädännön keskeiset asiat.

Kymenlaakson liitto totesi, että lentopaikkatoiminnan vaikutukset tulee arvioida suhteessa maakuntakaavaan. Maakuntakaavassa suunniteltu toiminta-alue on merkitty valkoiseksi alueeksi eli alueelle ei lähtökohtaisesti tulisi kuntakaavoituksessa tai muussa alueidenkäyttöä koskevassa suunnittelussa osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävää alueiden käyttöä ilman maakuntakaavatasoista suunnittelua ja selvitystä. Maakuntakaava on huomioitava ja on arvioitava ovatko lentopaikkahankkeen vaikutukset paikallisia, seudullisia vai maakunnallisia. Liiton mukaan pohdintaan vaikuttavia seikkoja ovat mm. melu, kiitoradan pituus ja sen asfaltointi, mahdollinen öiseen aikaan lentäminen sekä vakituiseen että vapaa-ajan asumiseen kohdistuvat vaikutukset. Kymenlaakson liitto pyysi Pyhtään kuntaa pohtimaan, mikä on kunnan strategia kunnan kehittämiseksi. Hiljainen ja luonnonläheinen alue, jonne houkuttelee asukkaita ja loma-asukkaita esim. Helsingistä vai yritysveltoinen ympäristövaikutuksia omaavien toimintojen alue.

Pyhtään kunnan mukaan lentopaikan alue voidaan kaavoittaa kuntatasolla ns. hankekaavana, ja aloite kaavan laatimisesta tulee silloin tulla kiinteistön omistajalta.

Kotkan ympäristökeskus pyytää toiminnanharjoittaja toimittamaan lentopaikan ympäristölupahakemuksen luonnoksen ja siihen liittyvät selvitykset Pyhtään kunnalle ja sekä Kymenlaakson liitolle. Hanketta on arvioitava luonnoksissa esitettyjen maksimiarvojen perusteella. Lentopaikan tiimoilta on tarkoitus järjestää yleisötilaisuus viimeistään ympäristölupaprosessin yhteydessä.

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Kaakkois-Suomen ELY-keskus katsoo, että Redstone AERO Oy:n lentopaikkahanke Pyhtäällä ei edellytä YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

YVA-harkinta on tullut vireille 11.5.2017. YVA-lain 252/2017 40§ perusteella lentopaikkahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarvetta harkittaessa sovelletaan voimassa olleita säännöksiä.

YVA-lain (468/1994) 2 luvun 4 §:n 1. momentin mukaan YVA-menettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettyihin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia tai joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi. Pyhtään lentopaikkahanke ei sisälly YVA-asetuksen (713/2006) 6§:n hankeluetteloon. Asetuksen 6§:n hankeluette-

lon kohdan 9 e mukaan arviointimenettelyä on sovellettava lentokenttien rakentaminen, kun pääkiitorata on vähintään 2 100 metriä pitkä. Pyhtään hankkeessa on kyse lentopaikasta ja kiitoradan pituus on 1800 metriä.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Päästöt ympäristöön ja vaikutusten luonne

Lentopaikka suojasektoreineen sijoittuu noin 20 hehtaarin alueelle kiinteistön keskivaiheille. Asuin ja lomarakennusten sijainti suhteessa lentopaikkaan on selvitetty. Kohteet on merkitty yhteysviranomaiselle toimitettuun karttaan. Hankkeen sijaintikiinteistö ja sen ympäristö ovat asumaton ja kaavoittamaton maa- ja metsätalous-alueella. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin kilometrin päässä kiitoradasta. Hankkeen meluvaikutuksia on tutkittu lentotoiminnan äänitasomallinnusten avulla. Selvityksen tulokset on koottu erilliseen raporttiin, Pyhtään äänitasomallinnus 14.4.2017 (Windcraft Oy). Lentomelulla ei ole merkittäviä vaikutuksia asuinkiinteistöihin tai lomakiinteistöihin.

Lentopaikan suunnittelualue on nykyisellään avohakattua metsätalousmaata eikä alueella ole erityisiä luontoarvoja. Suunniteltu lentopaikka sijaitsee 1-2 km koilliseen Natura 2000 –verkostoon kuuluvasta Santaniemenselkä-Tyyslahden alueesta FI0416007 (lintudirektiivin mukainen SPA-alue) ja Kymijoen alueesta FI0401001 (luontodirektiivin mukainen SAC-alue) sekä Strukan METSO –nimisestä luonnonsuojelualueesta. Lentopaikan vaikutuksia Natura-kohteisiin ja muihin luontoarvoihin on tarkasteltu FCG:n raportissa Pyhtään lentopaikka: vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luontoarvoihin sekä pohjaveteen (28.5.2017).

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaikutukset Natura 2000 kohteisiin ja muihin luontokohteisiin ovat vähäisiä eikä hanke vaaranna niiden suojelualueiden säilymistä. Lisäksi on selvitetty lentopaikan mahdollisia pohjavesivaikutuksia Korkiaharju A ja Korkiaharju B I-luokan pohjavesialueisiin. Lentokoneiden säilytys, huolto ja tankkausalueet voidaan sijoittaa siten, että lähistöllä sijaitsevat pohjavesialueet eivät vaaranna. Lentopaikan toiminnasta ei aiheudu myöskään muita merkittäviä päästöjä ympäristöön.

Lähimmät tiedossa olevat merikotkan, haarahaukan ja kalasääsken pesät sijoittuvat noin 1,5-3 etäisyydelle. Lentopaikka sijoittuu lintujen valtakunnallisille päämuuttoreiteille, mutta selvitysten mukaan maaston muodot ohjaavat lintujen muuton pääsääntöisesti lentopaikan ohitse. Suunnittelualueella ei myöskään ole erityisiä petolintujen tai kurkien lentoreittejä tai kaartelualueita. Linnustoon kohdistuvia mahdollisia vaikutuksia ovat mm. lentotoiminnasta aiheutuva melu ja muu häiriö sekä mahdolliset törmäysvaikutukset. Huomioiden suunnitellun toiminnan laajuus (vain noin 2000 – 4000 lentoa / vuosi) ja tyyppi, ei vaikutusten arvioida muodostuvan vähäistä suuremmiksi millekään lintulajille. Myöskään meluohjearvot eivät ylity Natura- ja muilla luonnonsuojelualueilla. Merkittäviä vaikutuksia linnustolle tai Natura-alueiden suojeluperusteille ei arvioida muodostuvan.

Törmäysriskien vuoksi lentämistä Santaniemenselän-Tyyslahden vesialueen päällä tulisi ohjeistaa välttämään. Alueella levähtää vuosittain (erityisesti muuttoaikaan) runsaasti vesilintuja, jonka lisäksi alueella ovat pesineet useina vuosina mm. sääksi, haarahaukka ja merikotka.

Yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa

Suunniteltu lentopaikka sijaitsee E18-moottoritien eteläpuolella. Moottoritiellä ja lentopaikalla on yhteisvaikutuksia niistä aiheutuvan melun osalta. Lentotoiminnan melua on selvitetty keskiäänitasojen perusteella vertaamalla saatuja tuloksia valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisiin melun ohjearvoihin. Näin tarkasteltuna ilmoitetun suuruisen lentotoiminnan melualueet eivät ulotu E-18 tielle eivätkä melun suhteen häiriintyviin kohteisiin. Alueen meluolosuhteet määrittyvät pääosin moottoritien liikenteen aiheuttamasta melusta.

Lentokoneiden ääni erottuu ja lentokoneet näkyvät melun ohjearvoja laajemmalla alueella, mutta vaikutusta ei voi pitää merkittävänä. Meluolosuhteet eivät myöskään muutu nykyisestään hankkeen vaikutusalueella, johtuen E18-moottoritien liikennemelusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 3§ ja 40§

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) 2§, 4§, 6§ ja 19§

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4§, 6§ ja 7§

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan. (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 19 §:n 3 momentti).

Ylijohtaja

Leena Gunnar

Ylitarkastaja

Antti Puhalainen

LIITTEET Valitusosoitus

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hankkeesta vastaava, saantitodistuksin, suoritemaksutta

Päätöksen jäljennös

Pyhtään kunnanhallitus
Kotkan ympäristökeskus
Kymenlaakson liitto
Etelä-Suomen AVI
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
Jyrki Kukkonen
Pekka Telén
Ympäristöministeriö

Päätöksen nähtävillä olo

Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 16.6.-7.7.2017
Pyhtään kunnan ilmoitustaululla
ja sähköisesti Internet-sivuilla <http://www.ymparisto.fi>
josta valitaan> Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi> Ympäristövaikutus-
ten arviointi> YVA-päätökset> Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Liite elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön hankkeesta vastaava saa hakea muutosta valittamalla. Kirjallisesti tehtävä valitus on osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Tähän päätökseen eivät muut tahot saa hakea muutosta valittamalla. (YVA-laki 19§ 3 mom.)

Valitusaika

Valitusaika on 30 päivää siitä, kun tämä päätös on saatu tiedoksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Kirjeen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä kirjeen päiväyksestä, sitä päivää kuitenkin mukaan lukematta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja osoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan sekä
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on mainittava myös tämän nimi ja osoite

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen päätös, johon muutosta haetaan alkupe räisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja. Asianajajan tai yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valittajalta peritään Itä-Suomen hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 250 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite	Puistokatu 29 (käynti Hatsalankadun puolelta) 70110 Kuopio
Postiosoite	PL 1744, 70101 Kuopio
Puhelin	029 56 42 500 (vaihde)
Faksi	029 56 42501
Sähköposti:	ita-suomi.hao@oikeus.fi
Aukioloaika	klo 8.00 - 16.15

